

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/60/2020
Identifikačné číslo spisu: 8717208205
Dátum vydania rozhodnutia: 24.09.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8717208205.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Max Dent, s.r.o., IČO: 46 039 449, so sídlom Hany Meličkovej 23, 841 05 Bratislava, zastúpeného: JÁNSKÝ & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária so sídlom Štúrova 13, 949 01 Nitra, IČO: 47 249 650, proti žalovanému: Mgr. art. Peter Chovanec, IČO: 46 818 464, so sídlom Široká 1858/77, 058 01 Poprad - Veľká, zastúpenému JUDr. Marcelom Kohútom, advokátom so sídlom Námestie sv. Egídia 95, 058 01 Poprad, IČO: 42 029 201, o zaplatenie 5.629,0 Eur s príslušenstvom, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. januára 2019, č. k. 3Cob/68/2018-117, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29. januára 2019, č. k. 3Cob/68/2018-117, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad, ako súd prvej inštancie, rozsudkom zo dňa 12. júna 2018, č. k. 18Cb/67/2017-101, v I. výroku žalobu zamietol a II. výrokom priznal žalovanému náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení rozhodnutia prvoinštančný súd uviedol, že na základe vykonaného dokazovania a právneho posúdenia zisteného skutkového stavu považoval žalobu ako nedôvodnú a neopodstatnenú, nakoľko sa stotožnil s tvrdeniami žalovaného, že nedošlo k porušeniu povinností zo strany žalovaného, pretože v konaní nebolo preukázané, žeby existoval zmluvný vzťah medzi žalobcom a žalovaným, z ktorého by vyplývalo, že žalovaný by bol zaviazaný na nejaký záväzok, a teda neexistoval záväzkový vzťah, resp. žiadna zmluva medzi stranami. Žalobca skutočností, ktoré tvrdil, že bol uzavretý zmluvný vzťah medzi stranami sporu a že bolo povinnosťou žalovaného vo vzťahu k Sociálnej poisťovni nahlasovať zamestnancov nepreukázal a ani to, že spôsobil škodu, ktorá mu vznikla v dôsledku uloženia pokuty od Inšpektorátu práce Bratislava, a preto žalobca neuniesol dôkazné bremeno a v konaní nebol preukázaný vznik škody, protiprávnosť konania žalovaného, porušenie povinností, príčinná súvislosť

medzi vznikom škody a protiprávnym konaním a vzhľadom na uvedené skutočnosti súd v celosti žalobu zamietol.

3. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 262 C. s. p. a priznal žalovanému ako úspešnému v konaní voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnutým uznesením zo dňa 29. januára 2019, č. k. 3Cob/68/2018-117, odvolanie žalobcu odmietol a sporovým stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

5. Odvolací súd zistil, že 15-dňová lehota na podanie odvolania začala žalobcovi plynúť nasledujúci deň po doručení rozsudku, t. j. 08.08.2018 a uplynula v stredu 22.08.2018 (pracovný deň). Z doručky o doručovaní elektronickými prostriedkami pripojenej v spise (v spise na č. l. 109 - 111) vyplýva, že odvolanie žalobcu bolo súdu prvej inštancie doručené dňa 24.08.2018 a žalobca odvolanie elektronicky odoslal dňa 23.08.2018, t. j. jeden deň po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania - oneskorene.

6. Odvolací súd zdôraznil, že rozsudok súdu prvej inštancie bol žalobcovi doručený dňa 07.08.2018 (doručenka v súdnom spise na č. l. 103). Rozsudok zároveň obsahoval riadne poučenie o tom, že odvolanie voči nemu je možné podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Keďže do plynutia lehoty sa nezapočítava deň, keď došlo k skutočnosti určujúcej začiatok lehoty (§ 121 ods. 2 C. s. p.) t. j. v tomto prípade deň 07.08.2018, 15-dňová lehota na podanie odvolania začala žalobcovi plynúť nasledujúci deň 08.08.2018 a uplynula posledným (15-tym) dňom lehoty, kedy ešte mohol žalobca odvolanie podať v stredu 22.08.2018, ktorý bol pracovným dňom. Z potvrdenia o doručovaní elektrickými prostriedkami pripojenému k odvolaniu (v súdnom spise na č. l. 110) vyplýva, že žalobca odvolanie elektronicky odoslal dňa 23.08.2018, t. j. jeden deň po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania. Takéto odvolanie je v zmysle vyššie citovaných ustanovení podané oneskorene.

7. Odvolací súd preto odvolanie žalobcu ako oneskorene podané postupom podľa § 386 ods. 1 písm. a/ C. s. p. odmietol. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 262 odsek 2 a § 255 ods. 1 C. s. p.

8. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, pretože odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Žalobca s poukazom na ust. § 121 ods. 5 C. s. p., § 25 ods. 1 a § 5 ods. 8 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente) a judikatúru Najvyššieho súdu SR má za to, že jeho odvolanie, podané prostredníctvom právneho zástupcu vo forme elektronického podania, možno považovať za podané jeho odoslaním do elektronickej dátovej schránky súdu dňa 22.08.2018 ako posledný deň 15-dňovej lehoty na podanie odvolania.

9. Ako dôkaz žalobca predložil výpis elektronickej dátovej schránky jeho právneho zástupcu, z ktorého vyplýva, že už dňa 22.08.2018 o 12.19 hod. v nadväznosti na odoslanie odvolania prostredníctvom portálu eŽaloby mu bolo zo strany Úradu vlády SR - ÚPVS doručené potvrdenie o odoslaní elektronického podania s číslom 0919422218, pričom identifikačné číslo je zhodné s číslom podania, ktoré pre odvolanie žalobcu voči rozhodnutiu súdu prvej inštancie vygeneroval portál eŽaloby. Uvedené vyplýva aj z požiadavky na poskytnutie informácie o doručení odvolania, z ktorého potvrdenia ÚPVS č. 237802 je zrejmé, že dotknuté odvolanie odoslal právny zástupca žalobcu dňa 22.08.2018 o 11.57 hod. a súdu bolo doručené 22.08.2018 o 12.34 hod.

10. Na základe uvedeného, dovolateľ navrhuje rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

11. Žalovaný vo vyjadrení k podanému dovolaniu uviedol, že považuje rozhodnutie odvolacieho súdu za

vecne správne. Dodal, že žalobca svoje odvolanie odoslal elektronicky dňa 23.08.2018, t. j. jeden deň po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania, t. j. oneskorene. Uvedené vyplýva aj z potvrdenia o doručovaní elektronickými prostriedkami, ktoré je pripojené k odvolaniu na č. l. 110 spisu. Preto žalovaný navrhuje, aby dovolací súd dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podal včas dovolateľ zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu je potrebné zrušiť.

13. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

14. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

15. Dovolací súd pred tým, než pristúpil k preskúmaniu prípustnosti dovolania žalobcu skúmal, či je dovolanie odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, resp. či dovolateľ vymedzil dovolacie dôvody spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 C. s. p.

16. Podľa § 431 C. s. p. dovolanie prípustné podľa § 420 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (ods. 1). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

17. Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

18. Dovolací súd je pri rozhodovaní o dovolaní viazaný jednotlivými dovolacími dôvodmi tak, ako ich dovolateľ vymedzil vo svojom dovolaní (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.).

19. Viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi, je úzko spätá s uplatňovaním dispozičného princípu, ako jedného zo základných princípov sporového konania (čl. 7 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

20. Dovolateľ prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania právne vymedzil tým, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f/ C. s. p.). Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou)

uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

21. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky.

22. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za naplnenie nesprávneho procesného postupu, znemožňujúcemu žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva, podľa § 420 písm. f/ C. s. p., došlo podľa žalobcu tým, že odvolací súd odmietol jeho odvolanie ako podané oneskorene. Pritom včasnosť podania odvolania bola podľa dovolateľa v konaní preukázaná.

23. Civilný sporový poriadok, ktorým sa s účinnosťou od 1. júla 2016 spravuje predmetné konanie, v ustanovení § 117 uvádza, že lehota je súdom alebo zákonom ustanovený časový úsek na vykonanie úkonu. Podľa § 118 ods. 1 C. s. p., ak tento zákon neustanovuje lehotu na vykonanie úkonu, môže ju určiť súd.

24. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času (§ 121 ods. 5 C. s. p.).

25. Podľa § 123 C. s. p., podanie je úkon určený súdu; pričom podanie vo veci samej je najmä žaloba, vzájomná žaloba, zmena žaloby, späťvzatie žaloby, odpor, odvolanie, dovolanie, a ak to z povahy veci vyplýva, aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia.

26. Podľa § 125 ods. 1 C. s. p., podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu, treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 C. s. p.).

27. Podľa § 362 ods. 1 C. s. p., odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Podľa odseku 2 citovaného ustanovenia, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom súde. Podľa odseku 3 citovaného ustanovenia, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané po uplynutí lehoty podľa odseku 1 preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením súdu o lehote na podanie odvolania. Ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o lehote na podanie odvolania alebo ak obsahuje nesprávne poučenie o tom, že odvolanie nie je prípustné, možno podať odvolanie do troch mesiacov od doručenia rozhodnutia. Podľa odseku 4 citovaného ustanovenia, odvolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo podané na nepríslušnom súde preto, že odvolateľ sa spravoval nesprávnym poučením o súde príslušnom na podanie odvolania. To platí aj vtedy, ak rozhodnutie neobsahuje poučenie o súde príslušnom na podanie odvolania.

28. Podľa § 25 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o e-Governmente), ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronického podania alebo doručením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť, či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie

zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8.

29. Podľa § 5 ods. 8 zákona o e-Governmente, správcovia ústredného portálu a informačného systému integrovaného obslužného miesta na účely elektronickej úradnej komunikácie zabezpečia vyhotovenie potvrdenia o odoslaní elektronického podania a rovnopisu odosielaného elektronického podania, a to automaticky alebo na požiadanie odosielateľa.

30. Podľa § 821 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení účinnom v čase podania odvolania, orgán verejnej moci, advokát, súdny exekútor, notár a správca sú povinní v konaní pred súdom doručovať podania do elektronickej schránky súdu a používať pri elektronickej komunikácii so súdom elektronicкую schránku aktivovanú na doručovanie, ktorej sú majiteľom; to neplatí, ak súd požiadá o predloženie určitej listiny a pre predkladanie administratívneho spisu alebo iného spisu. Ak je pre podanie určený elektronický formulár, sú osoby podľa predchádzajúcej vety povinné podanie urobiť prostredníctvom takého formulára. Trovy vzniknuté porušením povinnosti podľa prvej vety nie sú predmetom náhrady trov konania.

31. V prejednávanom spore odvolací súd správne ustálil, že za účinné doručenie rozsudku súdu prvej inštancie žalobcovi, treba považovať jeho doručenie splnomocnenému právnenému zástupcovi dňa 07.08.2018 a nasledujúcim dňom začala žalobcovi plynúť lehota 15 dní na podanie odvolania (č. l. 103). Koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na stredu 22.08.2018.

32. Z doručienky o doručovaní elektronickými prostriedkami pripojenej v spise na č. l. 109 - 111 odvolaciemu súdu vyplynulo, že odvolanie žalobcu bolo okresnému súdu doručené dňa 24.08.2018 a žalobca odvolanie elektronickey odoslal dňa 23.08.2018, t. j. jeden deň po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania. Dovolací súd konštatuje, že tento záver odvolacieho súdu nevychádzal zo správnych skutkových zistení.

33. Dovolacím prieskumom príloh dovolania žalobcu (potvrdenie Úradu vlády SR - ÚPVS o odoslaní elektronického podania s číslom 0919422218, ako aj jeho stanoviska pod č. 237802) bolo zistené, že odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie odoslal právny zástupca žalobcu dňa 22.08.2018 o 11.57 hod. a konajúcemu súdu bolo doručené 22.08.2018 o 12.34 hod. (č. l. 157 a 160 spisu).

34. Keďže v spise absentovala listina označená ako „Potvrdenie o odoslaní elektronického podania“, nebolo možné posúdiť, či podané odvolanie bolo odoslané v lehote určenej na podanie riadneho opravného prostriedku. Z uvedeného dôvodu dovolací súd v rámci svojej prieskumnej činnosti dožiadal konajúci súdu aj o doplnenie spisu o túto listinu. Zo spätnej kontroly elektronickeho súdneho registra príslušného súdu a informácie z „logov“ Ministerstva spravodlivosti SR bolo zistené, že odvolanie žalobcu bolo z jeho elektronickej schránky odoslané dňa 22.08.2018 o 11.57 hod. (č. l. 188 spisu). Dovolací súd s poukazom na § 5 ods. 8 zákona o e-Governmente uzatvára, že elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci. Nakoľko bolo odvolanie právneho zástupcu žalobcu z jeho elektronickej schránky odoslané na súd prvej inštancie dňa 22.08.2018 o 11.57 hod., t. j. v posledný deň lehoty na podanie odvolania, bolo úlohou odvolacieho súdu takto podané odvolanie preskúmať.

35. Na základe uvedeného, dovolací súd dospel k záveru, že pochybením odvolacieho súdu, ktorým bolo odvolanie žalobcu odmietnuté pre nedodržanie lehoty na podanie odvolania, došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces. Zistená procesná vada konania zakladá prípustnosť dovolania a je zároveň tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušiť, pretože konanie postihnuté tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

36. Najvyšší súd Slovenskej republiky, preto dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1, § 450 C. s. p.).

37. V novom rozhodnutí rozhodne odvolací súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

38. Odvolací súd je právnym názorom dovolacieho súdu viazaný (§ 455 C. s. p.).

39. Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.